

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S: Stratan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Irina Chiseliova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Irina Chiseliova împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Irina Chiseliova și a fost menținută hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 04 februarie 2016 Irina Chiseliova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin decizia Comitetului executiv din 25 aprilie 1989 Tamarei Dmitrieva i-a fost repartizat terenul cu suprafața de 0,0046 ha, iar prin decizia Primăriei or. Chișinău nr. 16/10 din 02 iunie 1994 a fost aprobat procesul-verbal de recepție finală a casei de locuit particulare din str. xxxx, beneficiar al căreia a fost Tamara Dmitrieva.

A menționat că, prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 18/12-28 din 07 septembrie 2000 a fost autentificat dreptul de proprietate al Tamarei Dmitrieva asupra lotului de pământ cu suprafața de 461 m. p. din str. xxxx pentru exploatarea și deservirea casei de locuit particulare și dreptul de folosință asupra lotului de pământ cu suprafața de 496 m. p.

A susținut că, la data de 21 mai 2009 Tamara Dmitrieva a decedat, iar conform certificatului de moștenitor testamentar, ea a devenit moștenitoarea averii acesteia.

A afirmat că, și-a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,0046 ha, cu nr. cadastral yyyy și a continuat să se folosească de lotul de teren cu suprafața de 496 m. p. ca grădină.

A relevat că, loturile de teren din str. xxxx nu sunt delimitate prin hotar, constituind un teren integru, îngrădit cu un singur gard, iar pe terenul cu suprafața de 496 m. p. este amplasat sistemul de canalizare orășenesc.

A invocat că, la data de 19 aprilie 2012 Primăria mun. Chișinău a schimbat destinația terenului cu suprafața de 496 m. p., folosit de către ea ca grădină, înregistrându-l în Registrul bunurilor imobile cu modul de folosință pentru construcții, cu nr. cadastral yyyy, suprafața de 0,05 ha, suprafața acestuia fiind majorată din contul terenului ce-i aparține cu drept de proprietate privată.

A considerat că, a avut loc o încălcare a prevederilor art. 25, 23 și 28 din Codul funciar, deoarece prin schimbarea destinației terenului cu nr. cadastral 0100202587 din str. Timiș s-a creat un pericol iminent pentru proprietatea sa, pe care este construită casa de locuit.

A declarat că, conform raportului din anul 2008 al specialiștilor geologi din cadrul Asociației de Stat de Producție pentru Explorări Geologice a RM, orice construcție în imediata apropiere de casa Irinei Chiseliova ar avea ca rezultat creșterea nivelului de apă în sol și, ca consecință, s-ar putea surpa locuința acesteia.

A solicitat obligarea Primăriei mun. Chișinău de a înceta încălcarea dreptului său de proprietate și de a stabili hotarele fixe dintre terenurile cu nr. cadastral yyyy din str. xxxx și nr. cadastral yyyy din str. xxxx, cu aprobarea planurilor geometrice la ambele adrese din contul pârâtei, interzicerea pârâtei de a efectua sau a legaliza orice construcție capitală pe terenul cu nr. cadastral yyyy din str. xxxx și încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău a sumei de 200000 de lei, cu titlu de prejudiciu material.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă acțiunea depusă de către Irina Chiseliova ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Irina Chiseliova și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a respins pretențiile apelantei cu privire la obligarea Primăriei mun. Chișinău de a stabili hotarele fixe dintre terenurile cu nr. cadastral yyyy din str. xxxx și nr. cadastral yyyy din str. xxxx și de a aproba planurile geometrice la ambele adrese din contul intimatei, deoarece stabilirea hotarelor fixe și întocmirea actului de stabilire a hotarelor terenurilor și a planurilor geometrice nu țin de competența intimatei, iar lucrărilor cadastrale corespunzătoare nu pot fi realizate din contul intimatei și asupra terenului, ce aparține cu drept de proprietate apelantei.

Referitor la pretenția apelantei cu privire la obligarea intimatei de a înceta încălcarea dreptului său de proprietate asupra terenului, ce-i aparține, instanța de apel a relevat că, la materialele cauzei lipsesc probe pertinente și admisibile, care ar dovedi cert că, terenul cu nr. cadastral yyyy, care aparține autorității publice locale, se suprapune peste terenul, care aparține apelantei.

Cu referire la pretențiile apelantei cu privire la interzicerea intimatei de a efectua sau de a legaliza orice construcție capitală pe terenul cu nr. cadastral yyyy din str. xxxx, instanța de apel a conchis că, aceasta constituie o cerință ce limitează componentele dreptului de proprietate, garantate de art. 315 alin. (1) din Codul civil și, anume, de posesie și folosință, astfel încât aceasta poate fi realizată doar în temeiurile expres instituite de lege.

În această ordine de idei, instanța de apel a apreciat că, concluziile expuse în raportul privind rezultatele examinării inginero-geologice a terenului ce aparține

apelantei nr. 3106 din 18 februarie 2008, întocmit de AGeoM referitoare la recomandarea neconstruirii pe panta fascicului, aferent zonei construcției nu pot fi reținute ca fiind un temei suficient pentru admiterea pretenției enunțate. Or, raportul nominalizat a fost întocmit cu mai bine de 10 ani în urmă, astfel încât acesta nu mai poate fi apreciat ca fiind actual, din conținutul acestuia nu poate fi dedus la care anume zonă învecinată acesta se referă, având în vedere că, conform materialului foto anexat la dosar, terenurile vizate în speță nu sunt amplasate în pantă și nici nu poate fi determinat dacă recomandarea respectivă se referă la toate categoriile de construcții sau doar la unele mai masive.

Referitor la pretenția apelantei cu privire la repararea prejudiciului material, instanța de apel a conchis că, aceasta nu a specificat în acțiunea înaintată și nici în apelul declarat în ce anume constă acest prejudiciu, prin care fapte ilicite ale intimatei acesta a fost cauzat.

La data de 09 august 2018 Irina Chiseliova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt ilegale, fiind emise cu încălcarea normelor de drept material.

A menționat că, prima instanță a aplicat o lege care nu trebuia aplicată, iar instanța de apel, menținând hotărârea primei instanțe, nu a verificat legalitatea hotărârii.

A susținut că, instanța de apel a reținut că, la materialele cauzei lipsesc probe pertinente și admisibile, care ar dovedi cert că, terenul cu nr. cadastral yyyy, ce aparține autorității publice locale, se suprapune peste terenul, care-i aparține.

A considerat că, nu pot fi reținute aceste concluzii ale instanței de apel, deoarece acțiunile Primăriei mun. Chișinău de a mări suprafața terenului cu nr.cadastral yyyy din str. xxxx din contul terenului, care-i aparține cu drept de proprietate privată, contravin flagrant prevederilor art. 23, 25 și 28 din Codul funciar.

A afirmat că, instanța de apel n-a ținut cont nici de normele cu privire la protecția dreptului de proprietate expres prevăzute în art. 315 alin. (1), 316 alin. (1) și 376 alin. (1) și (2) din Codul civil.

A relevat că, instanța de apel a ignorat dispozițiile art. 11 lit. b) din Cod civil, care reglementează că, apărarea dreptului civil se face prin restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul său sau se creează pericolul încălcării lui.

A invocat că, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, iar concluziile instanțelor judecătorești sunt în contradicție cu probele prezentate.

A declarat că, la cererea de chemare în judecată și în ședința de judecată au fost prezentate un șir de probe, care confirmă temeinicia acțiunii.

A menționat că, instanțele judecătorești au ignorat faptul că, terenul cu nr.cadastral yyyy se află în folosința sa pe parcursul a 21 de ani, continuând să se folosească efectiv și cu bună-credință de acest teren, destinat pentru livadă.

A susținut că, instanțele judecătorești nu au luat în considerare faptul că, la formarea terenului cu nr. cadastral yyyy urma să fie instituită servitutea, iar intimata urma să obțină acordul scris al său pentru formarea acesteia, ceea ce nu a fost efectuat.

A consideră că, instanțele judecătorești au examinat superficial cauza, dând o apreciere arbitrară și greșită materialului probator anexat la dosar și nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor importante.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 16 mai 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă lipsesc la dosar.

Astfel, recursul, declarat la data de 09 august 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul

în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Irina Chiseliova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Irina Chiseliova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Irina Chiseliova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Irina Chiseliova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic